

500 ΧΡΟΝΙΑ ΣΚΛΑΒΙΑΣ - NO JUSTICE, NO PEACE

Η εκπομπή «NO JUSTICE, NO PEACE» πρωτομεταδόθηκε μέσα από τη συχνότητα του Ρ. Ουτοπία, τους 107,7 FM, το Γενάρη του 1996.

Με το όνομα τότε «500 ΧΡΟΝΙΑ ΣΚΛΑΒΙΑΣ», η εκπομπή ξεκίνησε ως προσπάθεια δυο μελών του σταθμού να επιμεληθούν και να παρουσιάσουν θέματα που άπτονταν των κοινωνικών δρώμενων στην Αμερικανική Ήπειρο (εξεγέρσεις αφροαμερικάνων, λατινοαμερικάνων, ινδιάνων, διώξεις αγωνιστών/στριών κ.α.). Η μουσική χροιά της εκπομπής αφορούσε τα αποκαλούμενα «μαύρα» είδη μουσικής, από Soul και R'n'B, στη Reggae και το Ragamuffin, τη Rap, τη Jungle και το Breakbeat, μέχρι και τους παραδοσιακούς ινδιάνικους ήχους. Σε μεγάλο βαθμό ένας πρώτος κύκλος εκπομπών είχε κλείσει με επιτυχία το καλοκαίρι του '96.

Με το νέο κύκλο εκπομπών το όνομα άλλαξε, η μουσική «περιορίστηκε» σε συγκεκριμένα είδη, η θεματική της όμως διευρύνθηκε. Η Rap έγινε κεντρικό είδος συνεπικουρούμενο κυρίως από Reggae. Τα πιο πάνω θέματα συνεχίζουν να απασχολούν και να διεκπεραιώνονται από την εκπομπή. Θέματα όμως όπως η καταστολή, ο ρατσισμός, ο φασισμός, η εξαθλίωση, η αστυνομοκρατία, η ποινικοποίηση αγώνων και ο βιασμός της κοινωνίας από την κυριαρχία, δεν είναι ζητήματα μόνο των μειονοτήτων και μόνο της Αμερικάνικης Ηπείρου. Όλα τα παραπάνω τα βιώνει κάθε άτομο μαζί και μόνο του καθημερινά όπου και αν βρίσκεται.

Ο διεθνής χαρακτήρας της Hip-Hop κουλτούρας και οι στίχοι ενός από τα μέσα έκφρασής της, της Rap μουσικής, άπτονται όλων των παραπάνω θεμάτων. Καλύτερα όμως στο σημείο αυτό θα ήταν να αφήσουμε να μιλήσουν τα κείμενα, οι ρυθμοί, τα χρώματα και οι στίχοι:

« Τι είναι η μουσική Rap εν τέλει; Μήπως ένα ακόμα προϊόν μέσα στο καπιταλιστικό χάος, μέσα από το οποίο πολλοί είναι ευχαριστημένοι; Από εταιρείες, παραγωγούς και μουσικούς, μέχρι και τους απλούς νεολαίους (λευκούς και μαύρους), που με μερικά δολλάρια/δραχμές αγοράζουν μια αισθητική ικανοποίηση. Μια ικανοποίηση με την οποία άλλοτε «κολυμπάνε» μέσα στο ρυθμό της, άλλοτε εξοργίζονται και εξεγείρονται, άλλοτε διαφωνούν και κάπου - κάπου απλά την ακούνε. Όμως, σχεδόν πάντα, τη βιώνουν ως τρόπο ζωής, ντυσίματος, συμπεριφοράς, σημειολογίας. Σαν σχέσεις δηλαδή. Σχέσεις ζωής και καθημερινής τριβής. Ναι λοιπόν, η Rap μουσική είναι ένα ακόμα προϊόν μέσα στην αγορά προσφοράς και ζήτησης (πώς θα μπορούσε άλλωστε να ξεφύγει;). Αλλά δεν είναι ούτε μανταλάκια, ούτε αυτοκίνητα. Μια προσεκτικότερη ματιά έχει να μας πει χιλιάδες πράγματα για τη σύγχρονη αφροαμερικάνικη ιστορία της δεκαετίας του '80 και του '90, σίγουρα όχι μέσα από τους λόγους κάποιου Μ. L. King, ή τα κείμενα κάποιας ομάδας που ανήκει στους Μαύρους Πάνθηρες, αλλά μέσα από τα συνεχόμενα ρυθμικά beat και τους κεραυνοβόλους-σαν προκήρυξη- στίχους της.

Οποσδήποτε, μέσα στην πολυσυνθετότητα που τη χαρακτηρίζει μπορούμε να συναντήσουμε μια σειρά από διαφορετικές παραμέτρους, μια σειρά από διαφορετικές παραμέτρους, μια σειρά από αντιθέσεις. Από τη μαύρη εθνικιστική ιδεολογία των ιερέων της, που ακούνε στο όνομα Public Enemy και προβάλλουν έντονα ένα νεοϊσλαμικό μοντέλο ζωής, πρακτικής και σκέψης (πολύ κοντά θα λέγαμε σ' ένα μύθο των αφροαμερικάνων, που δεν είναι άλλος από τον Μάλκολμ Χ), μέχρι την Queen

Latifah και τη Movie Love, οι οποίες μεσ' από τα τραγούδια τους απαιτούν σεβασμό ως γυναίκες και κριτικάρουν σκληρά ζητήματα σεξισμού και φαλλοκεντρισμού που αντίστοιχοι μαύροι «καλλιτέχνες» οικειοποιούνται, και προβάλλουν ως αξίες στον αφροαμερικάνικο νεολαιίστικο πληθυσμό.

«Η φύση του hip hop, η πολιτική του ψυχή, είναι να προκαλεί και να αναταράσσει», γιατί πολύ απλά δεν είναι μανταλάκια... Και δεν είναι χαζοχαρούμενη ροκ, πολύ περισσότερο κάποια μουσική που την ακούνε τεξανοί γελαδάρηδες και δακρύζουν με το μελιστάλαχτο ύφος της, για έρωτες μακρινούς και κοπάδια χαμένα. Είναι πολιτική όταν τα γκέτο των αφροαμερικάνων παίρνουν φωτιά και οι ράπερς τραγουδάνε «Fuck the Police», όταν μιλάνε για την εξαθλίωση των νεολαίων, με αποτέλεσμα να καταστρέφονται από μόνοι τους χαμένοι μέσα στο αλκοόλ, τα ναρκωτικά, τις σχιζοφρενείς ψυχώσεις, την αλληλοεξοντωτική βία των συμμοριών. Είναι πολιτική όταν μιλάνε για ρατσισμό και χρώμα, την αστυνομία και την κτηνωδία της, όταν καταφέρνουν να κάνουν τους «ηγέτες» να εξοργίζονται. Είναι πολιτική τέλος, όταν κάποιος από τους ράπερς βάζουν ζητήματα ανεργίας, κακής εκπαίδευσης, ταξικότητας. Είναι με λίγα λόγια αναπόσπαστο κομμάτι της κουλτούρας τους.

Σίγουρα μέσα στην λογική πολλών ράπερς θα μπορούσε ν' ασκηθεί σκληρή κριτική, με πρώτη και κύρια αιτία τις σχέσεις των δύο φύλων του αφροαμερικάνικου πληθυσμού. Παρ' όλ' αυτά, και μεσ' από τέτοιες αντιθέσεις, η μουσική ραπ αξίζει ν' ακούγεται, αξίζει να ερευνάτε σαν κουλτούρα μιας φυλής που πριν 400 χρόνια σέρνονταν σκλάβοι στην «καινούρια» ήπειρο. (ραπ, φυλή και πολιτική) Μέχρι την ημέρα που ένας μαύρος νεαρός από την Ομάχα της πολιτείας Νεμπράσκα μίλησε για... επανάσταση.

...Όχι ήθελα εδώ να σχολιάσω τη διαφορά ανάμεσα στη μαύρη επανάσταση και στη νέγρική επανάσταση. Είναι το ίδιο πράγμα; Ποια διαφορά υπάρχει ανάμεσα σε μια μαύρη επανάσταση και σε μια νέγρική επανάσταση; Και πρώτα-πρώτα τι είναι επανάσταση; Μερικές φορές τείνω να πιστέψω ότι πολλοί δικοί μας χρησιμοποιούν τη λέξη «επανάσταση» χωρίς να ενδιαφέρονται για την ακριβή της έννοια, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τους την πραγματική σημασία αυτής της λέξης και τα ιστορικά της χαρακτηριστικά. Όταν εξετάσετε την ιστορική φύση των επαναστάσεων, το κίνητρο τους, το στόχο τους, το αποτέλεσμά τους και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται σ' αυτές, είναι πιθανόν να πάψετε να χρησιμοποιείτε αυτές τις λέξεις. Μπορείτε να φανταστείτε ένα άλλο πρόγραμμα, μπορείτε να τροποποιήσετε το σκοπό σας ή και ν' αλλάξετε γνώμη.

Σας θυμίζω όλες τις επαναστάσεις, αδελφοί μου κι αδελφές μου, για να σας δείξω ότι δεν υπάρχει ειρηνική επανάσταση. Δεν υπάρχει επανάσταση όπου τείνεις το άλλο μάγουλο. Μια μη-βίαιη επανάσταση, δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα. Η μόνη επανάσταση που είναι μη-βίαιη είναι η νέγρική επανάσταση. Είναι η μόνη που έχει σα σκοπό τη κατάργηση την κατάργηση των φυλετικών διαχωρισμών στα εστιατόρια, στα πάρκα, στις τουαλέτες. Αυτό δεν είναι επανάσταση. Η επανάσταση βασίζεται στη γη. Η γη είναι το θεμέλιο της ανεξαρτησίας. Η γη είναι το θεμέλιο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ισότητας.

Ο λευκός άνθρωπος ξέρει τι είναι επανάσταση. Ξέρει ότι η μαύρη επανάσταση είναι διεθνής απ' την ίδια της την φύση. Η μαύρη επανάσταση σαρώνει στην Ασία, σαρώνει στην Αφρική, σηκώνει το κεφάλι στη Λατινική Αμερική. Η κουβανική επανάσταση-να μια πραγματική επανάσταση που ανέτρεψε το σύστημα. Η επανάσταση είναι στην Ασία, η επανάσταση είναι στην Αφρική και ο λευκός τρέμει από το φόβο του επειδή βλέπει την επανάσταση στην Λατινική Αμερική. Πώς νομίζετε ότι θ' αντιδράσει απέναντί σας όταν μάθετε τι είναι μια αληθινή επανάσταση; Δεν ξέρετε τι είναι επανάσταση. Αν το ξέρατε, Δε θα χρησιμοποιούσατε αυτή τη λέξη. Η επανάσταση είναι αιματηρή, η επανάσταση Δε γνωρίζει συμβιβασμούς, ανατρέπει και καταστρέφει κάθε τι που της μπαίνει εμπόδιο. Και εσείς καθόσαστε εκεί, σαν μπεκάτσες ακουμπισμένες σε τοίχο, λέγοντας: «θα δείξω τόση πολλή αγάπη σ' αυτούς τους ανθρώπους που Δε θα μπορούν να με μισούν». Όχι, μια επανάσταση είναι αυτό που σας χρειάζεται. Ποιος άκουσε ποτέ να μιλούν για επανάσταση εκεί όπου κρατιούνται απ' το χεράκι, όπως έκανε ο πάστορας Clage για να τραγουδήσουν «We shall overcome»; Αυτά δεν γίνονται σε μια επανάσταση. Ο κόσμος δεν τραγουδάει, είναι τόσο απασχολημένος με το να χορεύει! Η επανάσταση είναι θεμελιωμένη στη γη. Ένας επαναστάτης θέλει τη γη για να εγκαταστήσει το έθνος του, ένα ανεξάρτητο έθνος. Αυτοί οι νέγροι Δε διεκδικούν ένα έθνος, αλλά προσπαθούν να επιστρέψουν, έρποντας, στις φυτείες. (Malcolm X για την παγκόσμια μαύρη επανάσταση)

Φυσικά το ήξερα πάντα ότι ήμουν μαύρος αλλά ποτέ δεν στάθηκα να σκεφτώ σε τι μπλεγμένος. Ήρθα σ' επαφή με τη ζωή σαν άτομο και δοκίμαζα την τύχη μου. Πριν από το 1954, ζούσαμε σε μια ατμόσφαιρα νοβοκαϊνης. Οι Νέγροι έβρισκαν απαραίτητο, για να διατηρήσουν μια κάποια πνευματική ισορροπία, να μείνουν κάπως αδιάφοροι και ξένοι στο «πρόβλημα». Δεχόμασταν ταπεινώσεις και υπομέναμε το μηχανισμό καταπίεσης χωρίς ν' αντιδρούμε με παθητικές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας ή με μαζικές διαδηλώσεις. Θρεμμένος από τα αντιμαχόμενα πυρά των φυλετικών διακρίσεων, γρήγορα ένιωσα να φλέγομαι από αγανάκτηση για την πρόσφατη αποκάλυψη της κοινωνικής μου θέσεως και μ' όλη μου την ψυχή γύρισα την πλάτη στην Αμερική με τρόμο, αηδία και οργή. Στη φυλακή της Σολενδάδ βρέθηκα με μια ομάδα νεαρών Νέγρων που, όπως κι εγώ, εφεγείρονταν με κραυγές εναντίον αυτού που διακρίναμε να είναι μια συνέχιση της δουλείας, σε ανώτερο επίπεδο. Καταριόμαστε κάθε τι αμερικάνικο. Βγαίναμε από την τραπεζαρία την Κυριακή το πρωί και τριγυρνούσαμε στην αυλή της φυλακής όταν, ύστερα από ένα τετραήμερο άκαρπης εξέγερσης στο Γουάτς, μια ομάδα «λόου ράιντερς» από το Γουάτς συγκεντρώθηκε στο γήπεδο του μπάσκετ. Το χαρούμενο θριαμβευτικό χαμόγελό τους εξέφραζε το πνεύμα της συμπαράστασης και συμμετοχής που τους έκανε να βρεθούν κι αυτοί στη καρδιά της εξέγερσης, εκατοντάδες μίλια νότια, στο γκέτο του Γουάτς. (Ψυχή στον Πάγο- Ε. Κλήβερ)

Η εξέγερση στο Γουάτς δεν ήταν η πρώτη ούτε θα είναι και η τελευταία. Οσο θα υπάρχουν καταπιεστές θα υπάρχουν καταπιεζόμενοι που θα εξεγείρονται. Ανεξαρτήτως χρώματος, φύλου και ηλικίας. Η εξέγερση στο Γουάτς άνοιξε το δρόμο και το 1992 στο L.A. δόθηκε το περιεχόμενο για τις εξεγέρσεις του μέλλοντος.

Στην αρχή της εξέγερσης των μεξικανοαμερικάνων στο Ανατολικό L.A., στις 29 Αυγούστου 1970 (με μια επανάληψη στις 16 Σεπτεμβρίου), τα διάφορα φερέφωνα της «αριστεράς» έχουν ως συνήθως ξεσηκώσει μια ενοχλητική θύελλα διαμαρτυριών, με στόχο να αποκρύψουν τη πραγματική σημασία των γεγονότων. Πίσω από τις προσποιητές διαμαρτυρίες κατά της αστυνομίας, πίσω από τις εκκλήσεις προς την εξουσία να παραχωρήσει στους Chicanos το μερίδιο από την πίτα που τους αναλογεί, προτού αυτοί οδηγηθούν και πάλι σε πράξεις εκτός ελέγχου, κρύβεται το πραγματικό γεγονός ...το κάψιμο, η λεηλασία, η εξέγερση. Η αριστερά και τα μήντια προκαλούν θόρυβο με στόχο να κατευθύνουν τη προσοχή μακριά, να μειώσουν τη σημασία των γεγονότων και να απολογηθούν για την επίθεση στις περιουσίες των μπουρζουάδων. Η αριστερά είναι τόσο πολύ αφοσιωμένη στην προσπάθεια να διασφαλίσει το δικαίωμα της να οργανώνει διαδηλώσεις και ομιλίες, βαρετές εξίσου για τους μετέχοντες όσο και για την εξουσία, ώστε αδυνατεί να επικροτήσει την αυθόρμητη δραστηριότητα των ανθρώπων και να αποκαλύψει το θεωρητικό της περιεχόμενο.

Η εξέγερση κάλυψε τρία τετραγωνικά χιλιόμετρα στη περιοχή. Οι βιτρίνες όλων σχεδόν των καταστημάτων, σε μήκος δώδεκα οικοδομικών τετραγώνων, έγιναν θρύψαλα και ο κόσμος λεηλατούσε και έκαιγε ελεύθερα, 178 επιχειρήσεις χτυπήθηκαν, 7 έπαθαν εκτεταμένες ζημιές από τη φωτιά. Περιπολικά τυλίχτηκαν στις φλόγες, ένα λεωφορείο των μπάτσων καταστράφηκε και οι σημαίες της πολιτείας και του κράτους σκίστηκαν. Οι Chicanos του ανατολικού L.A.- όπως οι μαύροι και οι φοιτητές-συνειδητοποιούνται ως το νέο προλεταριάτο, από τη στιγμή που αναγνωρίζουν ότι δεν έχουν κανένα έλεγχο πάνω στις ίδιες τους τις ζωές.(Η σημασία της εξέγερσης των Chicanos- Χ. Μαρκούζε)

Αλλά αυτοί οι ξεσηκωμοί δεν ήταν μόνο κατά των λευκών ή μόνο κατά των λευκών εξουσιαστών μιας και η ίδια η εξουσία είναι που δημιούργησε αυτές τις διακρίσεις και την αδικία την οποία ο μαύρος πληθυσμός ανέχεται σε καθημερινή βάση από τους μπάτσους, την κυβέρνηση και τη ρατσιστική οικονομική διαμόρφωση. Και καθώς τα κτίρια άρχισαν να καίγονται και καθώς οι πρώτοι πυροβολισμοί ακούστηκαν μέσα στη νύχτα τότε γι' αυτές τις πράξεις που προαναφέρθηκαν οι άνθρωποι ζήτησαν τιμωρία..

Και στα γεγονότα του L. A. Μια παράκληση ή ένα έγγραφο προς ένα μέλος του Κογκρέσου δεν προσέφερε ακόμα και μια μερική λύση. Ήταν η βία που επικρατεί στο εσωτερικό του L. A. που εισέβαλλε όχι μόνο στους τηλεοπτικούς δέκτες του κόσμου αλλά στα ίδια τα σπίτια τους και αν ο ρατσισμός και η καταπίεση δεν σταματήθηκε συνειδητά, τότε σας λέω ότι έγινε για αυτό το σκοπό με τη χρήση τρομοκρατίας. (no justice - no peace)

Πηγές: ΡΑΠ, ΦΥΛΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΕΣ ΤΗΣ ΗΜΙΣΕΛΗΝΟΥ
MALCOLM X - ΝΟΤΟΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ 2
ΨΥΧΗ ΣΤΟΝ ΠΑΓΟ - ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ 1
ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ DISCORDIA
Ο ΚΟΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΓΚΕΤΟ - ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ρ. ΚΙΒΩΤΟΣ ΜΑΗΣ '95